

Aasiaat, 20. august 2015
UKA2015/104

Inatsisartut suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Ujaqqat erlinnartut pinneraasiassat Nunatsinni piiarneqarsimasut Nunatsinni sileqqaarlugit nunatta avataanut anninneqartarnissaannik piunasaqaateqalernissaq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallittoqarnissaannik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Tungavilersuutaasoq:

Aatsitassarsiorneq kulturitsinni pingaarutilittut inissisimanikuunngilaq. Taamaammat ilikkak-kagut amerliartortillugit 2009-mi inatsit atuutilersoq pitsanngorsartuassagipput ilimagisaria-qarparput.

Ujaqqat erlinnartut, akimanertut taaneqartartut, soorlu, diamantit, rubinit, smaragd-it, safirit, allallu pinneraasiarineqartartut immikkut inatsimmi isigineqartariaqarput. Taakuummatami nunami inuuffigisatsinni, najukkatsinni naleqarnerpaat, avammut tunisassiarisinnaasagut. Suliareqqereerutsigit. Nalitusareerutsigillu.

Maannakkut inatsit atuuttoq arlalitsigut ajoquteqarpoq. Soorlulusooq, allamioq aatsitassar-siorusuttoq nunaqavissumiit salliutinniarneqartutut isikkoqarsinnaalluni. Ujaqqat erlinnartut eqqartoraanni, nunallu allat inatsisiinut inatsisigut sanilliukkutsigit, takusinnaavarput nunaq-qatigut inatsisitigut illersornerusariaqarigut.

Maannamut nunaqavissut misilittagaqarlualersimapput. Amerikkami niuffatsitsinersuarmi 2015-imi peqataareernermi kingorna oqariartuutaasa ilagivaat, tunitsivissaqarluartugut. Tunit-sivissat ujaqqat erlinnartut silereernikut, tunitsivissaat. Pisisut tassaasarput pinneraas- siortartut, angisuut mikisullu. Qaammatinngooq ataatsip iluani, piffimmi ataatsimi ujaqqat erlinnartut tunineqartut 2014-imi, 1 milliarder US dollarsip angusalersimavaa. Tassani piffimmi rubiininik tuniniaaviit amerlassutsimikkut 10-it akornanniillutik. Tuniniaaviit sinneri tassaallutik soorlu diamantinik, smaragdinik opal-inik allanillu tuniniaaviit. Nunatsinni tamaasa pigisaraa- vut.

Nunat allat eqqumiigivaat, allamiut Nunatsinnut aggerlutik erlinnarnerpaat piarlugit tunis- siarilersimammattikkit. Afrikkami allaat inatsiseqarpoq annissueqqusinningsut ujaqqat erlinnar- tut nunaminni silineqaqqaarsimanngippata.

Suliffissaaleqineq.

Nunatsinni suliffissaaleqineq taama annertutigigitillugu suliffissarlu sunaluunniit pilersinneqar- sinnaasoq iluatinnartigitillugu soorluuna pissusissamisuussasoq aamma uagut nunat allat assigalugit, soorlu Afrikkarmiut ujaqqat illernartuutit pinneraasiassallu Nunatsinni piarneqar- simasut, Nunatsinniit avammut anninneqannginnerini silineqaqqaartarnissaannik piunasaqaate- qartalernissarput.

Taamaaliornitsigut suliffissarpassuit pilersiinnaassagaluarpagut, minnerunngitsumillu ujaqqat pinneraasiassat Nunatsinniit avammut anninneqartut Nunatta aningaasarsiornikkut pitsaane-rusumik iluaqutiginerulissagaluarthagit. Suliareqqereerlugit nalitusaqqaarlugillu avammut tuni-niarneratigut.

Nunatsinni nunaqavissut tamakkuninnga suliqaartut oqalupput tamanna misilittagaqarfigillua-lereersimallugu aammalu ajornanngilluinnartoq suliassarlu nammanneqarsinnaasoq sapernaqu-teqanngilluinnartorlu. Pikkorissarneq pilersaarusiortuarsinnaanerlu kisimik apeqqutaaginnartut oqaatigineqarpoq.

Afrikkami nunalilu allani taamaaliorneq nunaqavissunik suliffissarpassuarnik pilersitsisin-naasimavoq aningaasarsiutaallualersimallunilu. Sooq taava uagut aamma tamaalorsinnaas-sanngilavut?

Inatsisartut oqaaseqaatissaattut siunnersuut:

Matumuuna Inatsisartut ataatsimoortut Naalakkersuisunut kaammattuutiginiarpaat, paasisat ilikkakkat misilittakkallu nutaat tunngavigalugit ataavartumik aatsitassarsiornermut inatsit matumani oqallinnermi isummat saqqummiunneqartut aallaavigalugit nalilersorneqaaqqittuas-sasoq, Nunatsinni suliffissat amerlanerpaat pilersinneqarsinnaaqullugit, Nunatta nuna-qavissullu soqutigisaat illersorneqarsinnaaqullugit, aatsitassarsiornermi isertittakkat amerla-nerpaat Nunatta karsianut nakkarsinnaaqullugit, nungusaataannginnerusumik minguinne-rusumillu ukiuni amerlanerpaani ingerlatsisinnaanermik aqutissiuussisinnaaneq eqqarsaatiga-lugu.

Ineritaqarfiulluartumik oqallittoqarnissaanik kissaateqarlunga.
Oqallilluarisi.